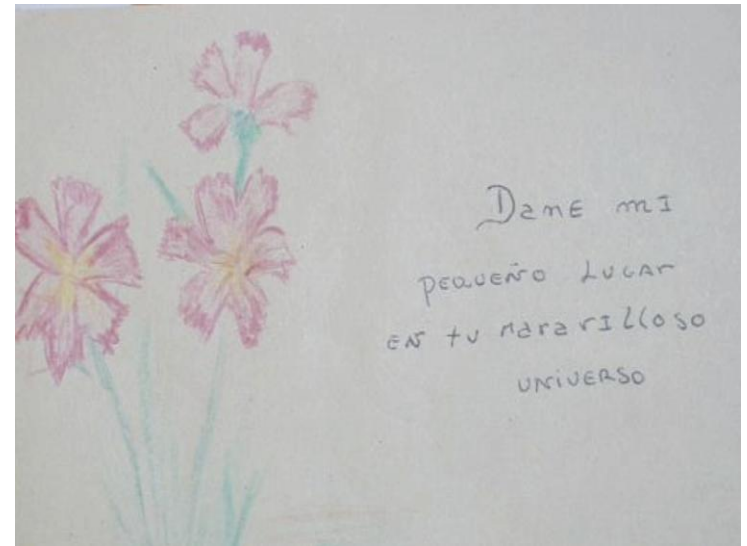


ENTRE L'ESCOLA DE LA PRESÓ I LA CULTURA POLÍTICA FEMINISTA. PRESENTACIÓN SÁEZ DE DESCATLLAR (1932-2003).

Luz Sanfeliu. Universidad de Valencia



MESTRA DURANT 37 ANYS A LA PRESÓ PROVINCIAL DE DONES DE VALÈNCIA

- En 1993 va rebre la [Medalla al Mèrit Penitenciari](#).
- Des d'eixe mateix any el Centre de Coordinació Estudis de Gènere de les Universitats Valencianes concedeix un premi d'investigació en estudis de gènere que duu per nom, [Premi Presen Sáez de Descatllar](#).
- En 2004 la Generalitat Valenciana li va otorgar a títol pòstum el [Premi 8 de Març](#).
- 2005, l'Ajuntament de Quart de Poblet li va concedir el [Premio Isabel de Villena](#).
- També eixe any, el Centre de Formació de [Persones Adultes de Picassent](#) va passar a denominar-se «[Presentación Sáez de Descatllar](#)».



INTRODUCCIÓ



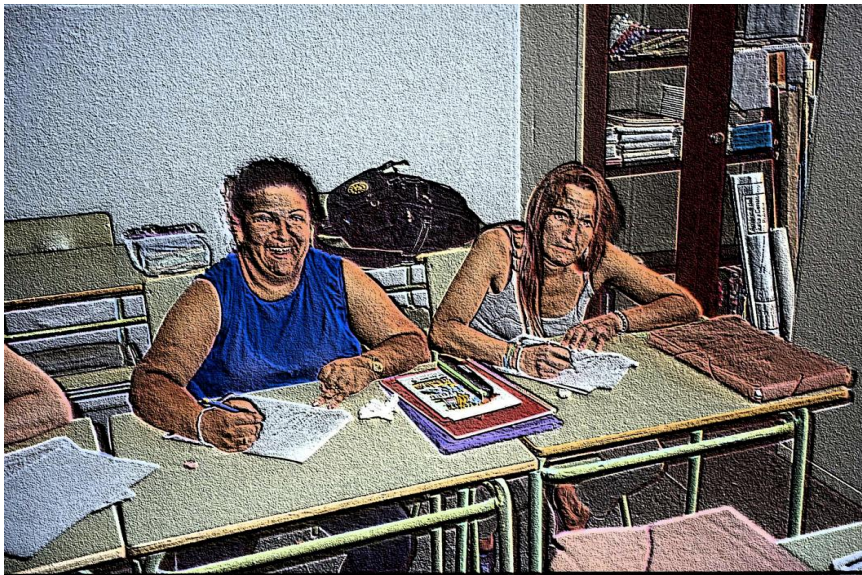
- Els i les «mestres corrents» construeixen quotianament el procés educatiu des de dins de l'escola.

- Pràctiques i metodologies educatives que contemplen l'especificitat de gènere i conformen, també la identitat de les alumnes.

- Xarxes de relació. “Afavorir la unitat dels diferents”: moviments de renovació pedagògica, moviment feminista, funcionaris i funcionaries de presons.

- Relació entre el passat i el present. Memòria col·lectiva.

- Esdeveniments individuals s'insereixen en el marc ampli del devenir social.



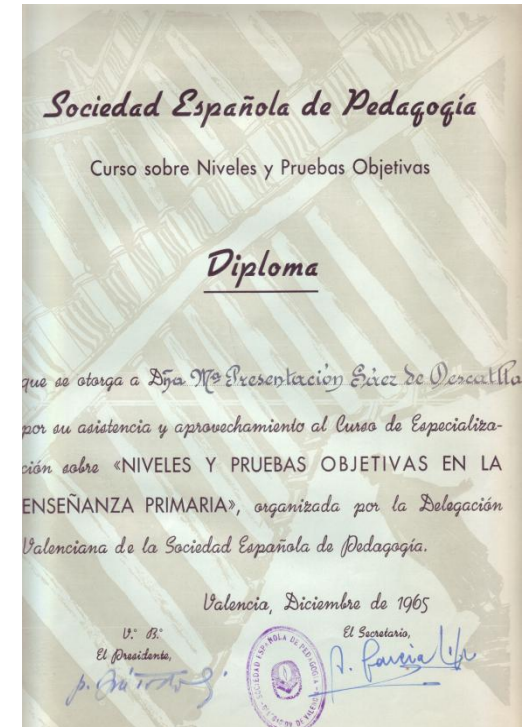
ETAPA FORMATIVA

- Va naixer el 21 de novembre de 1932 a l'antiga presó model de Sant Miquel del Reis de València.
- **EDUCACIÓ FRANQUISTA.** Estudia en diversos col·legis religiosos. Batxiller en l'Acadèmia Internat de Santa Teresa . Finalitza en 1950.
- Cursa “lliure” els estudis de Magisteri a València, finalitzant la carrera en 1955.
- Treballa a l'escola de pàrvules de les teresianes del Pare Marcà (Alacant) y substituint per un any a la mestra de l'escola de Siete Aguas (València).
- Estudis de comuns en la Universitat de Madrid (1957-1959). Eixe any, comença a cursar la carrera de Filosofia i Lletres a la Universitat de València.



MILITÀNCIA EN EL MOVIMENT DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA

- 1959 Constitueix amb altres companys i companyes l'aula Ausiàs March en la Universitat de València. S'integra en la Secció de Pedagogia de Lo Rat Penat.
- 1961, va aprovar les oposicions a Mestres de Presó, obtenint el primer lloc de la seua promoció.
- Se integra en el Seminari de Pedagogia del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats.
- 1974 forma part de l'Associació de Cooperació per la Impremta Escolar (ACIES), un nom que encobria l'Escola Moderna de Celestin Freinet.



En un context de repressió, on l'educació estava basada en l'autoritarisme i els mètodes tradicionals, aquests moviments van reivindicar (malgrat els seus diferents matisos) una escola pública, activa, integral, experimental, compromesa i arrelada a la societat valenciana i a la seua llengua.

CONCEPCIONS EDUCATIVES I GÈNERE

- 1975 Grup Terra.

- 1976 i 177 primeres Escoles d'Estiu. Tallers titulats «Escola i alliberament de la dona».

- Coeducació, particulars aportacions de les mestres als nous models pedagògics que s'estaven desenvolupant. Es propugna una educació no sexista, igualitària a partir de pensar l'educació i les seues pràctiques des de les pròpies experiències femenines.

- La Formació de les Dones Adultes (Jornades, Congressos, etc.), que apunten la necessitat de:

- Fomentar l'auto coneixement i l'autoestima, salut psico-sexual, potenciació de l'autonomia i la capacitat d'iniciativa.

- Millorar en el seu nivell de coneixements i, alhora, reflexionar d'una forma crítica sobre un sistema social discriminatori per a la seua transformació.



CONCEPCIONS EDUCATIVES. GÈNERE I PRESONS



- Anàlisi crítica en la seua docència al voltant de la repressió, disciplina i privació de llibertat de les institucions penitenciàries.
- El problema de les presons són les injustícies socials. Un 99% de les persones allí tancades són classes socials baixes.
- Les dones empresonades, majoritàriament, eren gitanes, toxicòmanes. Unes poques eren polítiques o per delictes d'estafa.
- Falta significativa de cultura, analfabetisme, marginalitat, falta d'autoestima i fortament interioritzats els rols de submissió de gènere. Discriminació en el propi sistema penitenciari.

- Segons Presen: L'educació era la millor eina per a fer-nos conscients, transformar a les persones i canviar la societat.
- Influència de la “Pedagogia de l'oprimit” de P. Freire. Desvelar el món de l'opressió i comprometre's en la praxi per a canviar la realitat. Educació en diàleg i alliberadora.

CONCEPCIONS EDUCATIVES. EDUCACIÓ PERMANENT.

- 1980 Pionera amb altres companyes de promoure Educació de Adultes entesa com a Educació Permanent o promoció integral de les persones al llarg de la vida (LGE, 1970).
 - Educació reglada.
 - Formació ocupacional
 - Animació sociocultural
- Aquestes noves concepcions es veurien reconegudes amb la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo (LOGSE, 1990).



Jornadas de animación Socio-Cultural en Navas

Hace cuatro años que se firma la unidad -nueva, entre el Ministerio de Cultura (Dirección General de Cooperación Cultural) y el Ministerio de Sanidad (dirección general de II.P.P.) a través del cual el primer se compromete a subvencionar la programación de animación socio-cultural de los municipios determinados de carácter permanente.

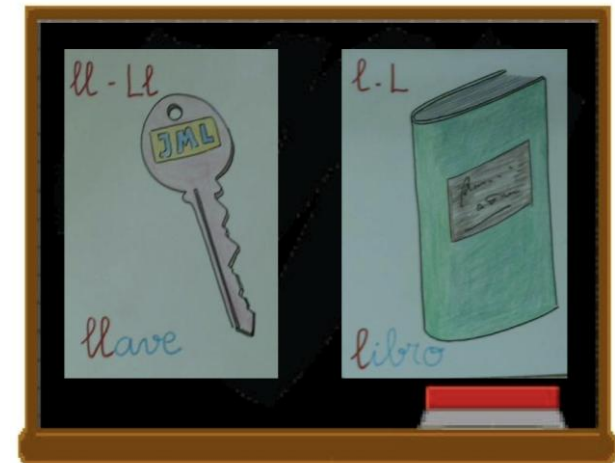
Tras este proceso se inicia con motivo de hacerse cada vez más extensiva la idea de que la persona es algo más que la posesión de libertad. Por tanto, no pueden estar separadas la libertad en acción en el ámbito de la unidad. Trasciende que continúan en algunos casos, e incluso en otros, se desarrollan como personas.

Por ello este mundo -nuevo surge en primer momento a partir de acciones puntuales: se crean que una vez iniciada su actividad y en el momento que han sido capaces de buscar sus propios subtemas: (con contacto con Espirituales, Ayudamientos, etc.) han podido ser parte a otros centros de animación programas de animación socio-cultural, se permite que desde el conjunto de actividades iniciadas



EDUCACIÓ REGLADA

- 1980. Ensenyament d'analfabetes i neoelectores. Projecte Signa, mètode significatiu d'alfabetització d'adults i adultes.
- És el tipus d'aprenentatge en què la persona adulta relaciona la informació nova amb la qual ja posseeix, reajustant i reconstruint ambdues informacions.
- Gonzalo Anaya al pròleg (1988), parla de l'alfabetització com: "apertura a un mundo de conocimientos , el acceso a la cultura de la palabra, el dominio de unos códigos de interpretación y expresión extraordinario de la dignificación humana".



NOS como hemos desde ha ca bastantes
años y solo gracias a su fesor he con se
guido leer y es cri bir. cuando an tes solo
era una avul fable ta.
con todo cari ño, gracias

EDUCACIÓ REGLADA

- 1988 pre-graduat i graduat escolar amb Charo Bellver.
- Treballaven els continguts del pla d'estudis a partir d'un tema general com els viatges, les inundacions, etc., intentant que totes les àrees de coneixement estigueren incloses.
- Materials de treball que fan referència a la sexualitat, la pena imposada, redaccions de textos lliures, poesies, etc. .
- Mètodes d'aprenentatge actius i integrals en els quals les recluses accedien a models de coneixement explicatius i progressivament més complexos e interrelacionats.



FORMACIO OCUPACIONAL

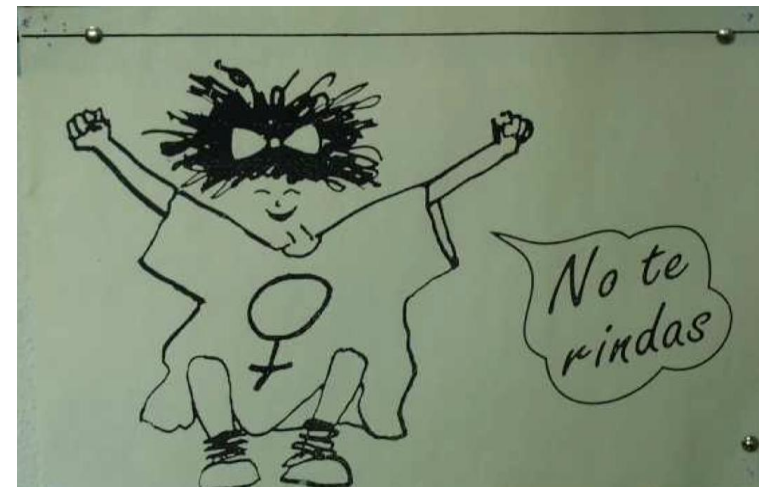
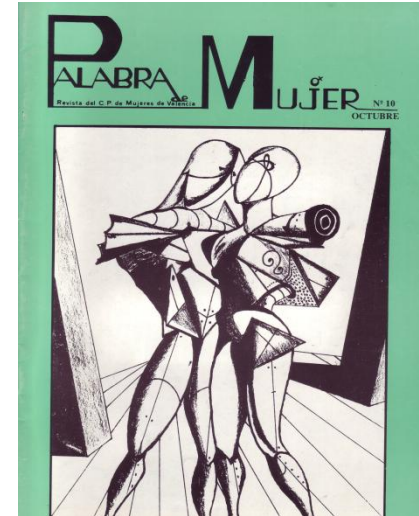


- Rols femenins tradicionals relacionats amb la cura de la llar dependència econòmica i afectiva. “Darles formación ocupacional y medios económicos para solucionar su vida”
 - 1983 taller de Tall i Confecció, taller d’Esmalts i Perruqueria. 1986 Taller de Tapissos.
 - 1986 coordina les relacions de la presó amb l’ Institut Nacional d’Ocupació.
 - 1990 superar enfocament sexista i donar Formació Professional Reglada per als interns i internes conjuntament. Formació en Horticultura i Jardineria .
 - Experiència paritària. Treball en una Cooperativa Agrícola.
- “[...] reinsertarlas en la sociedad mediante el ejercicio de la profesión que han adquirido”.



ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

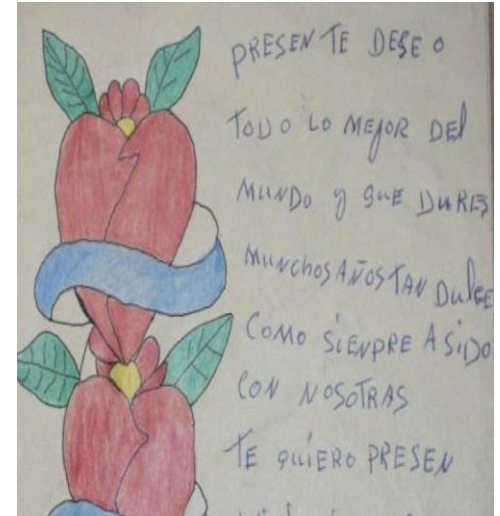
- 1988 pre-graduat i graduat escolar amb Charo Bellver.
- Treballaven els continguts del pla d'estudis a partir d'un tema general com els viatges, les inundacions, intentant que totes les àrees de coneixement estiguessen incloses.
- Materials de treball que fan referència a la sexualitat, la pena imposada, redaccions de textos lliures, poesies, etc. .
- Mètodes d'aprenentatge actius i integrals en els quals les recluses accedien a models de coneixement explicatius i progressivament més complexos e interrelacionats.



EPÍLEG

“Cuando estoy en la Escuela es como si no estuviera en la cárcel”

Cuando llegamos aquí solo
eramos delincuentes sin respeto
a los demás y el espacio por
todo, pero gracias al gran
trabajo, cariño y tesón en
enseñarnos podemos decir que
hemos recuperado la dignidad
y nuestra propia estimación.
No hay palabras para manifestar
nuestro agradecimiento a una
mujer como vol.



Das flores en el agua
No se puedes marchitar
Y una maestra como tu
No se puede olvidar

EPÍLEG

